

PERUSOPETUKSEN JÄLKEISEN KOULUTUKSEN YHTEISHAKU 2023

Yleistä

Kevään 2023 perusopetuksen jälkeisen koulutuksen yhteishaku järjestetään osoitteessa www.opintopolku.fi. Hakuaika on **21.2.–21.3.2023**. Yhteishaussa voi hakea enintään seitsemään koulutukseen. Hakuaika päättyy viimeisenä hakupäivänä klo 15.00.

Yhteishakuun kuuluvat seuraavat koulutukset:

- o ammatillinen koulutus
- o lukiokoulutus
- o TUVA -koulutus (tutkintoon valmentava koulutus)
- o vaativan erityisen tuen perusteella järjestettävä ammatillinen koulutus ja TUVA-koulutus
- o TELMA -koulutus (työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus)
- o kansanopistojen oppivelvollisille suunnatut vapaan sivistystyön linjat.

Opiskelijaksi ottamisessa käytetään perusopetuksen kevään päättötodistusta. Oppilaiden todistusarvosanat siirtyvät hakujärjestelmään kesäkuussa automaattisesti.

Hakeminen

Kevään 2023 koulutustarjontaan voi tutustua osoitteessa www.opintopolku.fi sekä lukemalla koululta oppilaille jaettuun Saskyn ja Tredun sekä Tampereen seutukunnan lukioiden hakuoppaita. Hakuoppaiden tiedot on hyvä tarkistaa vielä opintopolku.fi:stä ja oppilaitosten kotisivuilta, koska oppilaitokset ovat saattaneet tehdä muutoksia hakukohteisiinsa oppaiden painamisen jälkeen.

Hakemista voi harjoitella demolomakkeella. Hakua harjoitellaan koulussa. Kaikkien eri koulumuotojen hakukohteet kirjataan samalle hakulomakkeelle mieluisuusjärjestyksessä.

Hakijan kannattaa täyttää sähköpostiosoite hakemukseen,

- o koska hänelle tulee kuittaus sähköpostiin hakemuksen perillemenosta
- o hän voi muokata hakemustaan hakuaikana sähköpostivahvistuksen mukana tulevan linkin kautta
- o hän saa ennakkokirjeen valintojen aikataulusta ja menettelytavoista
- o hän saa tuloskirjeen sähköpostiin
- o hän voi ottaa opiskelupaikan vastaan sähköisesti ja ilmoittautua opiskelupaikkaansa läsnäolevaksi.

Hakijan sähköpostiosoitteen tulee olla sellainen, joka on voimassa elokuun loppuun asti. Hakija voi ilmoittaa hakemuksella kummankin huoltajan yhteystiedot. Huoltajan tiedot on hyvä tallentaa hakemukseen, näin myös huoltajalle lähtee kuittaus hakemuksen perillemenosta.

Hakemiseen liittyy hallintolaissa määrätty huoltajan kuuleminen. Ylöjärvellä huoltajan kuuleminen tapahtuu lomakemuotoisella yhteishakusuunnitelmalla, johon kirjataan etukäteen kaikki haussa tarvittavat tiedot. Oppilas ja huoltajat allekirjoittavat hakusuunnitelman, joka arkistoidaan koululle.

Hakutoiveita voi muuttaa vain hakuaikana. Muutoksen voi tehdä ainoastaan hakija, ei siis opinto-ohjaaja eikä hakijan huoltaja. Hakija voi tehdä hakutoivemuutokset sähköpostivahvistuksen mukana tulevan linkin kautta. Hakutoivejärjestys on sitova. Hakuajan päätyttyä hakutoiveita tai niiden järjestystä ei voi muuttaa.

Jos **1. sijan hakukohteena** on ammatillinen koulutus, saa hakija omiin lähtöpisteisiinsä 2 lisäpistettä vain tähän 1. kohdan hakukohteeseen. Hakija valitaan aina ylimpään hakutoiveeseen, johon hänen pisteensä riittävät → alemmat hakutoiveet peruuntuvat eikä hakija voi tulla valituksi niihin. Hakujärjestys tulee miettiä erittäin tarkkaan.

Opiskelijaksi ottaminen peruskoulupohjaisiin ammatillisiin perustutkintoihin

Hakijat valitaan saamansa pistemäärän ja hakutoivejärjestyksen perusteella. Pisteet koostuvat seuraavista:

- o perusopetuksen oppimäärän tai valmentavan/ohjaavan/valmistavan koulutuksen suorittaminen hakuvuonna tai sitä edeltävänä vuonna, 6p.
- o yleinen koulumenestys (kaikkien aineiden keskiarvo), max 16p.
- o painotettavat arvosanat (mu, ku, ks, ko, li → kolmen parhaan keskiarvo), max 8p.
- o 1. hakukohde on ammatillinen koulutus, 2p.
- o mahdolliset pääsy- ja soveltuvuuskokeet, 0-10p.

Tarkemmat pisteytystiedot/ -taulukot löytyvät oppilaiden kirjasta ja opintopolku.fi:stä.

Valinta TUVAAan, TELMAan, kansanopistojen opistovuodelle ja vaativan erityisen tuen oppilaitoksiin tai hakukohteisiin

Oppilaitos päättää näissä koulutuksissa valintaperusteista. Oppilaitos voi järjestää esim. pääsy- ja soveltuvuuskokeen tai haastattelun. Varsinainen haku tehdään normaalisti opintopolku.fi:ssä hakulomakkeella.

Terveydelliset seikat ammatilliseen koulutukseen haettaessa

Ammatinvalintaan vaikuttavat terveydelliset seikat on otettava huomioon hakutoiveita pohdittaessa. Lähtökohtana on se, että hakijan terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä seikka ei saa olla esteenä opiskelijaksi ottamiselle. Opiskelijaksi ei voida kuitenkaan ottaa henkilöä, joka ei ole terveydentilaltaan/toimintakyvyltään kykenevä opintoihin liittyviin käytännön tehtäviin/harjoitteluun. Hakijoilta kysytään hakemuksella, täyttävätkö he opinnoissa edellytettävät terveydelliset vaatimukset – jos hakijan ilmoituksen perusteella ilmenee aihetta, oppilaitos voi pyytää hakijalta tarkempia terveydentilatietoja arvioidakseen sen, pystyykö hakija suoriutumaan opinnoista. Jos terveydellinen rajoite on jätetty ilmoittamatta, on se peruste opiskelupaikan eväämiseen.

Liitteet

Harkinnanvaraisessa haussa hakevien, vaativan erityisen tuen perusteella järjestettävään koulutukseen hakevien ja musiikkialalle hakevilta pyydetään liitteitä. Myös lukioiden erityisinjoille hakuun voi liittyä ennakkotehtäviä tai lisäliitteitä.

Vaativan erityisen tuen perusteella järjestettävään koulutukseen vaadittavat liitteet ovat samanlaiset kaikissa erityisoppilaitoksissa:

- Erityisen tuen suunnitelma, kuten HOJKS tai HOKS
- Terveydentilaa tai toimintakykyä kuvaava asiantuntijalausunto, mikäli tuen tarve opinnoissa johtuu terveydellisistä syistä tai muusta toimintarajoitteesta
- Aikaisemmat koulu- ja opiskelutodistusjäljennökset.
- Hakija saa tiedon liitepyynnöistä ja palautusosoitteista hakulomakkeelle ja ilmoittamaansa sähköpostiin

Kaikki ammatillisiin koulutuksiin liittyvät liitteet on toimitettava hakuaikana suoraan oppilaitokseen tai ennen hakuajan alkamista opinto-ohjaajalle => helmikuun 21. päivään mennessä. Lukioiden ennakkotehtävien yms. palautuksissa on jokaisella lukiolla oma aikataulunsa.

Harkintaan perustuva valinta

Ammatillinen oppilaitos voi valita opiskelijoita valintapistemääristä riippumatta seuraavista henkilökohtaisista syistä:

- oppimisvaikeudet
- sosiaaliset syyt
- koulutodistusten puuttuminen tai todistusten vertailuvaikeudet (ulkomailla suoritettu perusopetus)
- riittämätön tutkintokielen kielitaito
- yksilöllistetty oppimäärä matematiikassa ja äidinkielessä.

Jos hakija opiskelee matematiikkaa ja äidinkieltä yksilöllistetyn oppimäärän mukaan, hakija on mukana ainoastaan harkintaan perustuvassa valinnassa. Harkintaan perustuvan valinnan perustelut (koulutodistukset ym.) on toimitettava hakuajana suoraan oppilaitokseen tai ennen hakuajan alkamista opinto-ohjaajalle => helmikuun 21. päivään mennessä.

Pääsy- ja soveltuvuuskokeet

Koulutuksen järjestäjät voivat lähettää kutsun pääsy- ja soveltuvuuskokeeseen 11.4.2023 alkaen. Kaikki hakukelpoiset hakijat kutsutaan kokeeseen. Hakijan saama koetulos siirtyy kaikkiin saman alan alempiin hakukohteisiin.

Jos hakija ei osallistu kokeeseen, hän ei voi tulla valituksi koulutukseen. Opinto-ohjaaja ei saa tietoa oppilaiden pääsykoeajankohdista -> pääsykokeen muistaminen ja ajoissa paikalle meneminen on oppilaan ja huoltajan vastuulla.

Esim. Tredussa järjestetään hakijoille pääsy- ja soveltuvuuskokeet neljässä perustutkinnossa: kasvatustieteiden ja ohjausalan perustutkinnossa, lentokoneasennuksen perustutkinnossa, metsätalouden perustutkinnossa sekä sosiaali- ja terveysalan perustutkinnossa.

Jos hakija on hakenut useaan koulutukseen, hänet kutsutaan kokeeseen ylimpään hakutoiveeseen, jossa on koe. Pääsykoetulosta käytetään kaikissa vastaavissa koulutuksissa, joihin on hakenut. Jos olet hakenut useille eri aloille, saa kutsun useisiin kokeisiin.

Jos saa 0 pistettä pääsy- ja soveltuvuuskokeessa tutkintoon, jossa on erityisiä terveydentilavaatimuksia (ns. SORA-tutkinto), ei voi tulla valituksi koulutukseen. SORA-tutkinnot ovat: sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, lääkealan perustutkinto, hammastekniikan perustutkinto, välinehuoltoalan perustutkinto, kasvatustieteiden ja ohjausalan perustutkinto, lentokoneasennuksen perustutkinto, merenkulualan perustutkinto, turvallisuusalan perustutkinto ja liikunnanohjauksen perustutkinto.

Tarkempaa yksityiskohtaista tietoa Tredun pääsykokeista löytyy osoitteesta
<https://www.tredu.fi/hakijalle/yhteishaku/paasy-ja-soveltuvuuskokeet/>

Valinta pelkän pääsy- ja soveltuvuuskokeen perusteella: seuraaviin tutkintoihin huomioidaan vain koulutuksen järjestäjän oma koe: taideteollisuusalan perustutkinto, media-alan ja kuvallisen ilmaisun perustutkinto, tanssialan perustutkinto, musiikkialan perustutkinto, sirkusalan perustutkinto, lentokoneasennuksen perustutkinto sekä sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon ensihoidon osaamisala. Myöskään näillä aloilla hakija ei voi tulla valituksi, jos kokeen tulos on 0 pistettä tai hakija ei osallistu kokeeseen.

Opiskelijaksi ottaminen lukioon

Lukion opiskelijat valitaan pääsääntöisesti perusopetuksen päättötodistuksen lukuaineiden keskiarvon perusteella. Lukuaineita ovat äidinkieli ja kirjallisuus, toinen kotimainen kieli, vieraat kielet, matematiikka, fysiikka, kemia, biologia, maantieto, uskonto tai elämäntutkimus, terveystieto, historia ja yhteiskuntaoppi.

Lukiot voivat lisäksi päättää, että keskiarvoa laskettaessa painotetaan joitakin arvosanoja tai käytetään keskiarvon lisäksi pääsy- ja soveltuvuuskokeita ja/tai huomioidaan keskiarvon lisäksi muuta koulutusta, harrastuksia tai muita näyttöjä. Koulutuksen järjestäjä voi asettaa myös oman keskiarvorajan lukioon valittaville.

Opiskelijavalintojen tulokset ja paikan vastaanottaminen

Valintojen tulokset julkaistaan hakijoille aikaisintaan 15.6.2023. Opetushallitus lähettää sähköisen tuloskirjeen liitteineen hyväksytyille hakijoille sekä valitsematta jääneille hakijoille kun hakija on antanut sähköpostiosoitteen hakemuksellaan. Jos ei ole antanut hakemuksessaan sähköpostiosoitetta ja rastittanut hakemuksessa kohtaa 'Yhteishaun tulokset saa laittaa sähköpostitse', saa tulokset sekä oppilaitoksista lähetettävät ohjeet paikan vastaanottamiseksi kirjepostilla. Opiskelupaikka on otettava vastaan sekä opintopolussa että oppilaitoksen ohjeiden mukaan ko. koulun wilmassa, mutta viimeistään 29.6.2023.

Oppivelvollisuuslaki

Uudistettu oppivelvollisuuslaki astui voimaan elokuussa 2021. Lain mukaan oppivelvollisuus jatkuu kunnes nuori täyttää 18 vuotta tai on suorittanut tätä ennen toisen asteen tutkinnon. Toinen aste on maksutonta siihen asti kunnes nuori täyttää 20. Nuoren on haettava perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen ja aloitettava opinnot. Jos nuori ei aloita opintoja elokuussa, siirtyy valvonta ja ohjausvastuu asuinkunnalle: asuinkunta osoittaa nuorelle opiskelupaikan.

Oppivelvollisuutta voi lain mukaan suorittaa:

- Lukiossa
- Ammatillisessa koulutuksessa
- Tutkintoon valmentavassa koulutuksessa (TUVA)
- Kansanopistojen oppivelvollisille suunnatussa koulutuksessa
- Vaativaa erityistä tukea tarvitsevat nuoret voivat suorittaa oppivelvollisuutta työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa (TELMA)
- Aikuisten perusopetuksessa

Jos nuori ei saa perusopetuksen päättötodistusta sinä lukuvuonna, jona hän täyttää 17, hänen opintonsa jatkuvat aikuisten perusopetuksessa. 17 -vuotias ei voi jatkaa lasten perusopetuksessa enää sen vuoden kevään jälkeen, minkä kalenterivuoden aikana hän täyttää 17 vuotta.

